

Základní škola Netvořice

Minimální preventivní program Školní rok 2022/2023

Zpracoval: Mgr. Zdeněk Cudlín

Obsah:

I. Úvod

II. Charakteristika školy

III. Analýza současného stavu na škole

IV. Garant programu

V. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

VI. Prevence – aktivity v oblasti sociálně nežádoucích jevů u dětí a mládeže

VII. Metody při realizaci prevence

VIII. Návrh rozpočtu

IX. Řešení přestupků (záškoláctví, šikana)

X. Evidence a efektivita

XI. Školní poradenská služba

XII. Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence

XIII. Seznam odborné literatury, videotéka

XIV. Seznam a adresář zařízení zabývajících se problematikou primární prevence v oblasti sociálně patologických jevů

XV. Evaluace MPP – 2021/2022

XVI. Školní řád

XVII. Výňatek ze školního řádu

XVIII. Závěr MPP

I. Úvod

S problematikou sociálně patologických jevů se setkáváme na základní škole už od prvních tříd, se vzrůstajícím věkem pak stoupá i riziko toho, že nebudou-li mít žáci řádné příklady, nebudou-li znát nebezpečí, která jim teoreticky hrozí a nebudou-li umět se k těmto nebezpečím správně postavit, můžou se stát rizikovou skupinou či rovnou daný patologický jev vyzkoušet a dále šířit. Proto je tak důležitá prevence – ať už v podobě naučných programů (když vím, kam mě mohou patologické jevy dovést, raději se jim vyhnu), nabídky kroužků a volnočasových aktivit či toho, kde v případě problémů hledat pomoc. Důležité je také posilování zdravého sebevědomí dítěte a osvojování si kompetence zdravého životního stylu. Velkou roli také hraje kvalitní každodenní život školy.

Obecně platné zásady pro efektivní prevenci jsou:

- začínat s prevencí v dostatečně raném věku a přiměřeně věku
- neposkytovat jen informace, ale zaměřit se i na postoje a chování
- respektovat fakt, že počátkem zneužívání drog jsou prokazatelně kouření a alkohol
- podávat pravdivé a aktuální informace
- nabízet alternativní programy
- naučit říkat NE
- sledovat efektivitu preventivních opatření

Problematika návykových látek je často aktuálním tématem sdělovacích prostředků, což může u mládeže v pubertálním věku vést k chování protestního charakteru a přespříliš varování jedinci mohou být k zneužívání vyprovokováni. Efektivnější je cesta posilování osobnosti dítěte, utváření postojů vedoucích ke zdravým rozhodnutím, vytváření kvalitních hodnotových žebříčků, trénink v dovednostech odmítat nevhodné způsoby chování. Prvořadý vliv má mít rodina, ale i respektovaný učitel.

Závěrem lze konstatovat, že ve školách musí být věnována všestranná pozornost zejména:

- systematickému vzdělávání v oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu
- vyloučení nabídky návykových látek
- posílení spolupráce s PPP Benešov
- spolupráci s rodiči
- spolupráci s ostatními zařízeními a orgány péče o děti a mládež
- mimoškolní výchově
- aktivitám ve volném čase
- zájmovým činnostem

II. Charakteristika školy

Naše základní škola je v provozu od roku 1954 a je v ní využíváno 12 učeben.

Součástí areálu jsou: školní dílny, tělocvična, odborné učebny (počítačová, jazyková, fyzika, chemie, dějepis, zeměpis atd.), školní jídelna, školní družina a knihovna.

U školy jsou zařízení školního pozemku, sportovní a atletický areál a průlezkový most pro mladší děti.

Kapacita školy je 300 žáků, v současnosti však školu navštěvuje 251 žáků, z nichž část dojíždí autobusy z blízkého okolí (11 obcí).

Děti navštěvují školní družinu před vyučováním a rovněž v odpoledních hodinách po výuce.

Vybavenost tříd a kabinetů je na dobré úrovni a stále se modernizuje. Žáci mohou při výuce využívat videa, dataprojektory a DVD přehrávače a především také interaktivní tabule ve všech učebnách (oba stupně ZŠ).

Na škole se vyučuje podle Školního vzdělávacího programu: Škola pro život, verze VII/2022.

Na škole vyučuje 17 učitelů, z toho někteří vyučují pouze na částečný pracovní úvazek. Dále na škole působí tři paní vychovatelky ve školní družině a dále 2 asistentky pedagoga.

Škola zabezpečuje nápravu specifických poruch učení - podle potřeby žáků s vývojovými poruchami učení. Žáci se účastní velkého počtu soutěží a předmětových olympiád, kde prokazují své získané vědomosti.

III. Analýza současného stavu na škole

- na půdě školy zatím nebyl prokázán kontakt s drogami
- omezený počet žáků mimo prostory školy s největší pravděpodobností kouří
- v poslední době se setkáváme i s vandalismem ve škole i v jejím okolí

IV. Garant programu

Garantem Minimálního preventivního programu je ředitelka školy Mgr. Ludmila Vodehnalová.

V. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

PPP Benešov – diagnostika vývojových poruch a poruch chování žáků

K – centrum Benešov – besedy s okresním preventistou, exkurze, materiály na nástěnky

Úřad městyse Netvořice – spolupráce s kulturní a školskou komisí při řešení problémů školní mládeže

Policie ČR – besedy, pomoc při řešení sporných problémů

Ekocentrum Vlašim – besedy, využívání nabízených programů

DDM Benešov – kulturní a sportovní akce, výstavy, prezentace

Spolek rodáků Netvořice – kulturní, sportovní a turistické akce

Knihovna městyse Netvořice – literární, čtenářské, kulturní akce

Muzeum motorek – Ing. Jiří Stibůrek

Muzeum Netvořice – Mgr. Helena Černošová

ASPV Netvořice – spolupráce v oblasti sportu mládeže

Pediatr obvodu Netvořice – MUDr. Vlasta Hvězdová

Stomatolog obvodu Netvořice – MUDr. Bohuslav Hvězda

Hasičský sbor Netvořice, Benešov – výukové programy, praktické ukázky

VI. Prevence – aktivity v oblasti sociálně nežádoucích jevů u dětí a mládeže

Cíle prevence na škole:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům
- vyloučení nabídky návykových látek
- začlenění žáků do volnočasových aktivit
- vedení žáků k sebevědomí, sebehodnocení, k dovednostem řešit problémy, sebepoznání
- motivace učitelů k plnění MP, motivace rodičů a jejich zapojení do těchto aktivit
- posílení spolupráce s odborníky a organizacemi zabývajícími se sociálně patologickými jevy
- posílení a spolupráce s PPP
- využití preventivních a osvětových programů

Aktivity pro žáky – v rámci výuky (mezipředmětové vztahy)

Tematické celky pro žáky:

1. a 2. ročník – zdraví, hygiena, nemoc, alergie, péče o zdraví, osobní bezpečí, ochrana proti zneužívání, modelové situace setkání s neznámými lidmi, krizové situace – šikana, týrání, návykové látky, důležitá telefonní čísla, chování v situacích hromadného ohrožení léčivé rostliny, léky, psychomotorické hry se specifickým zaměřením, dětská krizová centra a nebezpečí elektronické komunikace – bezpečný internet

3. ročník – návykové látky, alkohol, kouření, chemické prostředky používané v domácnosti, drogy a jejich účinky

4. a 5. ročník – prostředí, ve kterém žijeme, tabák, kouření, alkohol, rodinné oslavy, moje

povolání, návykové látky – legální a nelegální, léky a reklamy, partnerství, rodičovství, etická stránka sexuality, první pomoc

Osobní bezpečí (1. – 5. ročník)

Témata: Bezpečné chování, Malé lsti, Co udělám doma, Sám na ulici, Hledám si kamarády, NE každý je kamarád, Když mohu pomoci, Prima parta, Šikana, Komu se svěřit, Zákony a jejich moc, hra: Na detektivy, Legální a nelegální drogy

6. ročník – rodina – ostrov bezpečí, rodina jako vzor a příklad, vyrovnávání se s problémy, moje práva, tvoje práva, modelové situace a hry, kamarádství, přátelství, láska, chování v krizových situacích, dětská krizová centra, linka důvěry, prevence zneužívání návykových látek, sexuální zneužívání

7. ročník – se zaměří na problematiku: kouření, alkohol, automaty, zákony v ČR, drogy, systém prevence drogové závislosti, přátelství a parta, samota, nebezpečí jedovatých rostlin a hub, léky, volnočasové aktivity,

8. ročník – se zaměří na problematiku: drogy, workoholismus, gamblerství, mezinárodní legislativa, sociální hry, cesta drog do Evropy, doping, morální a právní normy, zneužívání návykových látek, přenos infekce HIV/AIDS, lidská sexualita, rodina a zákony

9. ročník – se zaměří na problematiku: mezilidské vztahy ve společnosti, postoje k menšinám, zákony a my, problémy současné rodiny, prevence civilizačních chorob, lidská společnost a násilí, drogová trestná činnost v ČR, parlament, OSN, láska, přátelství, sekty, náboženství, infekční onemocnění, AIDS, sociální zařízení, zájmová činnost, sebehodnocení

VII. Metody při realizaci prevence

Problematika prevence na škole je zařazena v našem školním vzdělávacím programu: Škola pro život, a to především v prvouce a přírodovědě na 1. stupni a dále v občanské a rodinné výchově a přírodopisu na 2. stupni.

Dále je realizována zároveň v rámci volnočasových aktivit žáků, vědomostních a sportovních soutěží, besed, přednášek výletů, exkurzí, lyžařského výcviku, kulturních akcí, výstav apod.

Pedagogičtí pracovníci jsou průběžně seznamováni s problematikou prevence prostřednictvím koordinátora MPP a dále formou školení.

1. Jednorázové akce

1. Exkurze jednotlivých tříd s tématickým zaměřením, zájezdy do divadel, školní výlety (roční tematické plány)
2. Ekocentrum Vlašim – prevence zneužívání návykových látek (léčivé byliny, chemické přípravky používané v domácnosti)
3. Úřad práce – exkurze, besedy pro 9. ročník
4. PPP – testy k profesionální orientaci
5. K – centrum Benešov – exkurze spojená s besedou

2. Naplnění volného času

Zájmové kroužky:

Z důvodu preventivních opatření v souvislosti s nemocí COVID-19 byla v minulém školním roce omezena činnost zájmových útvarů na přípravu na přijímací zkoušky z matematiky. V letošním školním roce je situace příznivější, proto byla zahájena činnost dalších zájmových kroužků – florbal, házená, pohybové hry, deskové hry, taneční kroužek, sportovní gymnastika, badminton atd. atd.

ZUŠ : obor hudební (zobcová flétna, akordeon, trubka, klavír)

Školní družina: využití školního hřiště, školní cvičné kuchyně a tělocvičny
Škola vydává čtvrtletně školní časopis.

Péče o talentované žáky a účast na soutěžích:

- Florbalové soutěže
- Okresní a krajský turnaj v házené
- Fotbalové soutěže v rámci oblasti a regionu
- Vybíjená
- Pohár Rozhlasu v atletice
- Atletická všestrannost
- Sportovní gymnastika – soutěže, akademie
- Přírodovědný klokan
- Olympiády – anglický jazyk, zeměpis apod.
- Výtvarné soutěže
- Klokan – matematická soutěž
- Pythagoriáda
- Soutěže v informatice
- Zlatá myslivecká trofej
- Soutěže v rámci finanční gramotnosti - online
- Olympiáda v AJ pro 5. – 9. ročník - školní kolo, okresní kolo
- Soutěž „Sapere – vědět, jak žít“ pro 6. – 9. ročník
- Recitační soutěž – školní kolo, okresní kolo - Dětská scéna
- Středočeský taneční pohár
- McDonald 's Cup
- Preventan Cup ve vybíjené
- Sálková kopaná: okresní kolo
- Okresní kolo v házené

3. Aktivity pro rodiče:

1. Třídní schůzky – 3 krát do roka, konzultační hodiny s učiteli první čtvrtky v měsíci
2. Konzultace s výchovnou poradkyní dle potřeb rodičů každé úterý
3. Výstavy dětských prací a keramiky
4. Školní gymnastická akademie pro rodiče
5. Spolupráce s rodiči v rámci volnočasových aktivit (vedení kroužků)
6. Předvánoční trhy

VIII. Návrh rozpočtu:

- mimoškolní aktivity 8 000,-
 - přednášky 2 000,-
 - DVPP 5 000,-
 - pomůcky na MPP 5 000,-
- Celkem: 20 000,-

IX. Řešení přestupků

Všechny závažnější přestupky proti školnímu řádu jsou řešeny neprodleně třídními učiteli a vedením školy. Všechna výchovná opatření jsou dána na vědomí rodičům. Přestupky se řeší v souladu se školním řádem.

Záškoláctví:

Problematiku vážného záškoláctví škola neřešila, všichni žáci měli nepřítomnost ve škole řádně omluvenou. Menší přestupky byly řešeny s žáky za přítomnosti rodičů a výchovného poradce. Přesto je potřeba nadále věnovat pozornost zásadám omlouvání

žáků a evidenci nepřítomnosti ve škole dle školního řádu. Opakovaně s touto problematikou seznamovat i rodiče žáků.

Šikana:

Problematiku šikanování škola téměř neřešila. Je však potřeba věnovat zvýšenou pozornost některým prvkům hrubého chování mezi spolužáky, které by v pozdějším věku mohly mít již nepřímé a přímé znaky šikanování – např. tzv. „módní“ šikana mezi děvčaty, kdy určitá skupinka děvčat se obléká do značkového oblečení a ostatní dívky pak pomlouvají či se jim vysmívají – nutnost zdůrazňovat různost stylů, názorů, rovnost lidí, důležitost vědomostí nad vizáží atd.

Přes absenci šikany na naší škole musí všichni pracovníci sledovat znaky šikanování: Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách často osamoceny, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.
- Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť přizpůsobovací konflikty nejsou vzácností!
- Rodiče žáků se doporučuje upozornit zejména na to, aby si všímali těchto možných příznaků šikanování:
 - Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
 - Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
 - Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
 - Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
 - Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
 - Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
 - Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
 - Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
 - Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
 - Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
 - Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
 - Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
 - Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se

zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)

- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislivým, nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

X. Evidence a efektivita

Žáci ve vybraných ročnících jsou testováni v oblasti matematiky, českého jazyka, cizích jazyků a obecných studijních předpokladů (SCIO, portál Proškoly.cz apod. dle aktuální nabídky). V letošním školním roce se budeme zaměřovat na žáky 9. a 6. ročníku.

XI. Školní poradenská služba

Profesionální orientace: výchovná poradkyně, učitelé výchovných předmětů, třídní učitelé

Vývojové poruchy učení a výchovné problémy: vyučující ZŠ

Zneužívání návykových látek: učitelé v rámci mezipředmětových vztahů

Výchovná poradkyně: Mgr. Jana Bernardová (poradenská služba vždy v úterý od 14:30 do 15:30 hodin, popřípadě individuálně po dohodě s rodiči)

Metodik prevence: Mgr. Zdeněk Cudlín

XII. Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence

Podklady v legislativě

Preventivní program školy vychází z těchto dokumentů:

Pokyn MŠMT k působení škol a školských zařízení proti jevům rasismu, intolerance a xenofobie č. j. 14423/1999-22 a č. j. 20734/1995-21

Národní strategie protidrogové politiky

Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14514/2000-51

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 28275/2000-22

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování žáků z vyučování a postihu

záškoláctví č. j. 10194/2002-14

Pokyn MŠMT k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č. j. 16227/1996-22

- Dokument MŠMT - Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 - 2018
- Školský zákon 561/2004, §29, odst.1 a §30, odst.3
- Zákon 359 - o sociálně-právní ochraně dětí
- vyhlášky č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – ve znění Vyhl. č.116 / 2011
- Zákon 379/2005 §18 písm. c) – o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 37 014/2005-25 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 25884/2003-24 o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií České republiky při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
- Zákon 563/2004 ve znění zákona 264/2006 – o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů
- Zákon 564/2006 sb. – nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách
- Vyhláška 317 z r. 2005 – o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
- Vyhláška 197/2016 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky

XIII. Seznam odborné literatury

Karel Nešpor: Příručka pro mladé spolupracovníky programu FIT 2001

Karel Nešpor: Alkohol, drogy a vaše dítě

Karel Nešpor: Prevence problémů působených návykovými látkami na školách

Karel Nešpor: Zásady efektivní primární prevence

Karel Nešpor: 10 kroků jak pomoci svému dítěti říkat NE

Karel Nešpor: Romantické období končí

J.Presl: Drogová závislost

M.Elliotová: Jak chránit své dítě

MŠMT: Pedagogové proti drogám

Svobodová, Kozák: Mládež a kouření

Dr.Kašparová a kol.: Sám sebou

PhDr.Lenka Šulová: Dětská práva

E.Poliaková: Když dospívám

Tom Illes: Děti a drogy

MŠMT: Sexuální výchova

VZP ČR: Likvidační životní styl

Y.Lucká, L.Kobrlé: Prevence obchodu se ženami

J.Melgosa: Žít naplno
V. Ondris a kol.: Pohlavní nemoci od A do Z
kol. autorů: Sexuální výchova – vybraná témata (výchova ke zdraví)
MUDr. J. Presl Řekni drogám NE!

Videotéka

Láska je láska
Drogová problematika – sexuální výchova
Řekni drogám NE
Učitel z Hrušovan
Prevence obchodu se ženami
Drogy
Abeceda lidské sexuality
Malá policejní akademie
Abstinent
Mezi stěnami
Sami

XIV. Seznam a adresář zařízení zabývajících se problematikou primární prevence v oblasti sociálně patologických jevů

1. PPP Benešov – Černoletská 1997, 25601 Benešov
2. K-centrum Benešov

XV. Evaluace MPP za školní rok 2021/2022

1. Realizace Preventivního programu

- jednotlivá témata prevence vycházela ze ŠVP Škola pro život, verze VI/2017
- jednotlivá témata prevence byla zpracována do ročních plánů dle zpracovaného MPP
- úzká spolupráce s PPP Benešov – diagnostika vývojových poruch a poruch chování žáků
- K-centrum Benešov – beseda, materiály na nástěnky
- ÚM Netvořice – spolupráce se Školskou radou
- spolupráce s Policií ČR
- reedukace a individuální plány pro žáky s vývojovými poruchami učení – třídní učitelé ve spolupráci s PPP, rodinou a výchovnou poradkyní
- v rámci prvouky, vlastivědy, občanské a rodinné výchovy realizace skupinových diskuzí, besed, psychologického a skupinového výcviku
- volnočasové aktivity – práce kroužků –omezeno COVID-19
- spolupráce s rodiči – aktivní celoroční činnost výboru SRPDŠ (zapojení rodičů do organizace dětského karnevalu a velikonočních trhů), sponzorská činnost

2. Údaje o aktivitách a prezentaci školy na veřejnosti:

Škola se představuje veřejnosti na svých internetových stránkách www.zsnetvorice.cz. Mají své pravidelné rubriky a budou i nadále doplňovány a aktualizovány. O svých akcích také informujeme v tisku – Zpravodaj městyse Netvořice, Benešovský deník a

týdeník Jiskra, vlastní školní časopis.

Během školního roku žáci absolvovali výlety, exkurze, výchovné koncerty, projekty, navštívili divadelní představení, výstavy. Jejich celý seznam je ve výroční zprávě

3. Co se podařilo

Pedagogický sbor je v průběhu roku na poradách pravidelně informován o preventivních akcích, o změnách v legislativě, s výsledky dotazníkových akcí a problémy v jednotlivých třídách. S ředitelkou školy jedná metodik prevence a výchovná poradkyně okamžitě dle potřeby. Rodiče jsou informováni prostřednictvím webových stránek školy, na pravidelných třídních schůzkách a prostřednictvím školního časopisu.

Díky pečlivě dodržovaným dozorům vyučujících jsme eliminovali výskyt kouření ve škole a zmírnili ničení majetku ve třídách.

4. Na co se dále soustředit

Všechny realizované programy měly svůj význam a je třeba v tomto duchu pokračovat. Je však také třeba klást větší důraz na jednotné působení pedagogických pracovníků ve vztahu k žákům a snažit se ještě s vyšší intenzitou minimalizovat jejich případné negativní projevy.

Stále přetrvává úkol budovat a posilovat vztahy mezi žáky, mezi učiteli a žáky a mezi školou a rodiči. Je třeba najít a hned v počátcích eliminovat šikanu a další formy rizikového chování žáků. Měli bychom podporovat všechny vhodné aktivity žáků, žákovské rady, vyučujících a rodičů žáků a pracovat s nadanými žáky. Je třeba zapojit více učitelů do preventivních akcí a snažit se zapojit více i rodiče.

Je třeba dále doplňovat literaturu, DVD a další materiály vztahující se k prevenci rizikového chování.

XVI. Školní řád

Součástí školního řádu jsou podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před rizikovými jevy a diskriminací, nepřátelstvím nebo násilím. Školní řád dále stanoví podmínky zacházení se školním majetkem a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Všem osobám účastným na vyučování v rámci vyučovacího procesu musí být poskytnuta veškerá možná ochrana před všemi formami rasismu, národnostní, náboženské a veškeré další netolerance ve smyslu Listiny základních práv a svobod, Úmluvy o právech dítěte a dalších právních norem ČR. Ve škole je zakázáno propagovat strany a hnutí směřující k potlačování lidských práv či rasové nesnášenlivosti.

Školní řád je závazný pro všechny žáky školy, jejich zákonné zástupce a všechny pracovníky školy. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni v souladu s Pracovním řádem vykonávat kvalitní dohled nad žáky o přestávkách, před začátkem vyučování, po jeho skončení, a to hlavně v prostorách, kde by k rizikovému chování mohlo docházet.

XVII. Výňatek ze školního řádu

Ochrana před sociálně patologickými jevy

Všichni pedagogičtí pracovníci, zejména školní metodik prevence, průběžně sledují konkrétní podmínky a situaci ve škole z hlediska výskytu sociálně patologických jevů, uplatňují různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených žáků.

Školní metodik prevence zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci žáka v oblasti prevence, informuje je o preventivním programu školy a dalších aktivitách. Školní metodik prevence spolupracuje na základě pověření ředitelky školy s dalšími institucemi na sociálně právní ochranu dětí.

Žáci školy mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Porušení tohoto zákazu se bere jako hrubé porušení školního řádu. Ředitelka školy využije všech možností daných jí příslušným zákonem včetně možnosti dát podnět k zahájení trestního stíhání osob, které se na porušení tohoto zákazu podílely. Ředitelka školy nebo pověřený pracovník bude informovat zákonné zástupce žáků, u nichž bylo zjištěno porušení tohoto zákazu, o zjištěních a zároveň je seznámí s možností odborné pomoci.

Projevy šikanování mezi žáky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování, kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám (zejména v situacích, kdy jsou takto postiženi žáci mladší a slabší), jsou v prostorách školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti školnímu řádu.

Pedagogičtí pracovníci dbají, aby etická a právní výchova, výchova ke zdravému životnímu stylu a preventivní výchova byla vyučována v souladu se školním vzdělávacím programem. Zároveň jsou povinni v souladu s pracovním řádem vykonávat kvalitní dohled nad žáky o přestávkách, před začátkem vyučování, po jeho skončení i během osobního volna žáků, a to hlavně v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.

Ve všech prostorách školy platí přísný zákaz požívání alkoholu, dále ponechávat peníze v hotovosti a osobní cenné věci volně ve stolech, skříních, třídě i v kabinetech, ponechávat je ve škole přes noc.

2.3. Postup školy při výskytu sociálně patologických jevů

a) Tabákové výrobky

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků, při kouření elektronické cigarety v prostorách školy, školního areálu či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné dalšímu kouření zabránit.

- Tabákový výrobek, elektronickou cigaretu je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v kouření pokračovat.

- Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy – o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, oznámí to vedení školy a předá k založení metodikovi prevence a ředitelce školy.

- V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.

- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD).

Výchovná opatření: kouření tabákových výrobků a elektronické cigarety ve školní budově, v areálu školy a na akcích školy:

- Přinesení cigaret – důtka ředitele školy

- 1krát prokázané kouření – 2. stupeň chování

- 2krát a více prokázané – 3. stupeň chování

b) Šikana

Škola bude postupovat podle dokumentu "Krizový scénář pro počáteční stádia šikany" dle Metodického pokynu MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j.:MSMT-22294/2013-1.

Výchovná opatření

Šikana zjištěná v prostoru, v areálu školy a při akcích školy – prokázaná šikana dle závažnosti situace – napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitelky školy. 2. a 3. stupeň z chování

Agresivní chování zjištěné v prostoru, areálu školy a při akcích školy

Při prvním přestupku je třeba jednat se zákonným zástupcem žáka, při opakovaném přestupku dle četnosti a závažnosti – napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitelky školy. 2. a 3. stupeň z chování.

c) Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet nebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Tímto školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy i na všech akcích školou pořádaných.

Konzumace alkoholu ve škole

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu takto: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, který založí školní metodik prevence do své agendy, vyrozumí vedení školy a škola neprodleně vyrozumí zákonného zástupce žáka.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte.
- V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- Z konzumace alkoholu je ve škole třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu.
- Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole

Nález alkoholu ve škole

a) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.

- Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- Zpracují stručný záznam o události a předají ho školnímu metodikovi prevence k založení.

b) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, tento zápis žák podepíše. V případě, že odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně právní ochrany dítěte.

Výchovná opatření:

Alkohol zjištěný v prostoru, areálu školy a při akcích školy

- a) Přinesený – důtka ředitelky školy
- b) 1krát prokázané požití alkoholu – 2.stupeň z chování
- c) 2krát a více prokázané požití alkoholu – 3. stupeň z chování

2.4. Omamné a psychotropní látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek. Tímto školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem.

Výchovná opatření:

Omamné a psychotropní látky (OPL) zjištěné v prostoru a v areálu školy a při akcích školy

- a) 1krát přinesené - důtka ředitelky školy
- b) 1krát prokázané užití látky – 2. stupeň z chování
- c) 2krát a více prokázané užití látky – 3. stupeň z chování
- d) Distribuce OPL je trestným činem, který řeší příslušné oddělení Policie ČR.

Konzumace OPL ve škole

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy, školním areálu či v rámci akcí pořádaných školou, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

- Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

- V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

- Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp., kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

a) Distribuce je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není rozhodující.

b) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

c) Pokud v rámci tohoto podezření pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole

a) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

- O nález hned uvědomí vedení školy.

- Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.

- O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

b) V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

- Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.

- Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku jeho věci

XVIII. Závěr MPP

Preventivní program školy je výsledkem mnohaletých zkušeností, ale i dalšího upravování, přizpůsobování aktuálním záležitostem a zdaleka se nedá považovat za ukončený nebo definitivní. Každý další školní rok přináší nové podněty a nápady a na základě zkušeností hledáme pokud možno efektivní cesty vedoucí ke zkvalitnění vlivu na naše žáky.

Za velmi důležitou oblast považujeme prohlubování komunikačních dovedností mezi učiteli, žáky a rodiči, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek, boj proti nudě, tedy smysluplné využívání volného času. Domníváme se, že žádný univerzální recept na tento složitý společenský problém neexistuje, nicméně všechny cesty, které formují psychicky zdravou osobnost a vedou dítě k odmítavému postoji, je třeba zkusit a teprve čas ukáže, jaké přinesou změny.

Tento Preventivní program školy probíhající aktivity zahrnuje pouze rámcově, v průběhu školního roku bude doplňován a aktualizován podle nabídek programů. Dále bude reagovat na situaci ve škole a její problémy.